

Franciscus I, zijn naam belichaamt een programma

Kardinalen kiezen verrassend voor Argentijnse jezuïet, kardinaal BERGOGLIO

- Keuze voor een Latijns-Amerikaan is een keuze voor vernieuwing
- De verwachtingen zijn meteen hooggespannen
- Paus maakt bij zijn eerste verschijning een nederige indruk

Bert CLAERHOUT

Kardinaal Jorge Mario Bergoglio, tot vorige week nog aartsbisschop van Buenos Aires, is de 266ste paus in de geschiedenis van de rooms-katholieke Kerk (zie ook ons dossier op de bladzijden 12 en 13). Hij werd verkozen op de tweede dag van het conclaaf, na amper vijf stemrondes. De 76-jarige Argentijnse jezuïet gaat voortaan door het leven als Franciscus I.

De naam Franciscus bevat op zich al een programma. Niet alleen speelde Franciscus Xaverius, een zestiende-eeuwse Spaanse jezuïeten-missionaris en dus Bergoglio's medebroeder, een belangrijke rol in de opbouw van de missies in Azië. Er is ook Franciscus van Assisi, die voor een sober en armoedig leven stond, voor ongebreidelde solidariteit met armen en behoeftigen, voor eerbied en respect voor andere religies en voor de natuur, kortom voor een vernieuwde Kerk. Als de nieuwe paus het beste van beiden in zich draagt, heeft de heilige Geest op het conclaaf uitstekend werk verricht.

Door hun verrassende keuze voor de Zuid-Amerikaan Bergoglio – hij is niet enkel de eerste Latijns-Amerikaanse paus, maar ook de eerste jezuïet die tot het hoogste ambt wordt geroepen – lijkt het erop dat het college van kardinalen een krachtig signaal wilde uitsturen dat de Kerk aan een grondige verandering en vernieuwing toe is.

„De kardinalen zijn mij komen halen aan het andere eind van de wereld. Welnu, hier ben ik”, zei de nieuwe paus tot de ve-

Franciscus I: „De kardinalen kwamen mij halen aan het andere eind van de wereld. Welnu, hier ben ik.” © Reporters

le tienduizenden gelovigen die woensdagavond 13 maart op het Sint-Pietersplein in Rome waren samengestroomd om hem te begroeten en geluk te wensen. „Laten we samen de tocht aanvatten als broeders in het geloof, vol ver-

Velen hopen dat de nieuwe paus aansluiting zoekt met de moderniteit

trouwen”, vervolgde hij. Vervolgens bad hij met de menigte het Onzevader en het Weesgegroet en vroeg hij de gelovigen hem met een stil gebed te zegenen. Een historisch moment, ongetwijfeld. De hele tijd maakte de nieuwe

paus een ingetogen en nederige indruk.

Kardinaal Bergoglio staat in eigen land bekend als een stevig intellectueel, maar ook als een voorvechter voor sociale rechtvaardigheid. Toen de economische crisis Argentinië rond de eeuwwende bankroet maakte, nam hij het op voor de ‘kleine man’, pleitte hij tegen maatregelen die de armen nog armer maken en tegen een globalisering die de ongelijkheid in de samenleving doet toenemen. Zijn verkiezing tot paus is hoe dan ook een verrassing. Acht jaar geleden werd hij door velen nog tot de kanshebbers gerekend, maar de voorbije weken hoorde je zijn naam zelden. Naar verluidt

kwam hij de afgelopen jaren alleen nog naar Rome als het echt niet anders kon. Hij verplaatste er zich altijd met de metro of te voet.

Hoeft het gezegd dat de verwachtingen hooggespannen zijn? Velen hopen dat de nieuwe paus aansluiting zoekt met de moderniteit, dat hij werk maakt van meer collegiale gezagsstructuren en van een ruimere autonomie voor de plaatselijke Kerken. Uiteraard is ook de curie, waarvan de werking door onderling wantrouwen en te veel bureaucratie is vertroebeld, dringend aan een grondige hervorming toe. Als kerkgemeenschap hopen we vooral ook dat Franciscus I het Godsvolk opnieuw vertrouwen kan inboezemen. Door de vele

schandalen van het afgelopen decennium is dat in veel landen immers tot een dieptepunt gedaald.

In de Kerk – een instituut dat bol staat van tradities – is vernieuwing evenwel niet vanzelfsprekend. Bovendien zou het naïef zijn te denken dat een 76-jarige paus dat alles in een handomdraai kan veranderen. Het lot wil dat Franciscus I uitgerekend in de paastijd werd verkozen. Laten we vooral hopen dat het feest van de Verrijzenis hem sterker maakt om de vele uitdagingen aan te pakken, maar dat het ook de gelovige gemeenschap wereldwijd de nodige kracht geeft om hem te steunen en om samen met hem opnieuw vertrouwen te putten uit de Blijde Boodschap.